

RSMH:s ungdomsförbund (Bild. 1996)

Riksförbundet
Ungdom för
Social hälsa
2011-05-05

Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande över promemorian *Barns rätt till vård och sociala insatser stärks (Ds 2011:5)* från Justitiedepartementet.

Riksförbundet Ungdom för Social hälsa (RUS) är RSMH:s ungdomsförbund. Vi organiserar på öppen föreningsdemokratisk grund unga, upp till trettio års ålder, med egen erfarenhet av social och psykisk ohälsa; ytterst de med diagnostiserade psykiska funktionsnedsättningar. Vi är i dagsläget den enda större, öppna, ”horisontella” organisationen som bedriver föreningsarbete med och för vår grupp utan att exkludera någon pga individuell diagnos.

Mot bakgrund av de färskaste ohälsotalen för unga i Sverige är RUS fortfarande skrattretande litet till omfånget. Men, i kontrast med de svårigheter våra medlemmar har att överkomma är organisationen i sig en oöverträffad prestation som visar på styrkan hos många sköra själar.

Innehållet i den lokala verksamheten, inte minst den kamratstödande delen, tar en hel del tid och kraft för de medlemmar som engagerar sig i RUS. En funktionsnedsättning är heller ingen hobby och det finns en hel del, mer eller mindre uppenbara, hinder mot att RUS skulle kunna växa i samma takt som lek- och hobbyföreningar.

Vår styrka och grunden för allt vi gör är våra medlemmars egna erfarenheter av social och psykisk ohälsa, hjälp, stöd och återhämnning. Vår vision är ett jämställt samhälle där även vår målgrupp ges möjlighet att delta fullt ut. RUS grundpelare är kamratstöd och intressepolitik.

I ett kort perspektiv vill vi verka kamratstödande och genom föreningslivet aktivt motverka individuella ungas väg mot ett utanförskap och ett liv – i stort som smått – kringskuret av en accelererande social och psykisk ohälsa förstärkt av omgivnings fördomar.

I ett längre perspektiv vill vi – likt handikapprörelsens övriga ungdomsorganisationer – ta till vara våra medlemmars egna erfarenheter och perspektiv och med dem som grund genom informations- och opinionsarbete bidra till nödvändiga samhällsförbättringar.

Vi kämpar för att unga människor som mår psykiskt dåligt – genom hjälp i ett tidigt skede och under tillräckligt lång tid – ska få möjlighet till personlig utveckling och ett gott liv på sina egna villkor. Respekten för deras egen upplevelse och att dessa unga inte ”objektifieras” utan tillerkänns verkligt inflytande i beslut och insatser som berör dem är en kärnfråga för RUS.

RSMH:s ungdomsförbund (Bild. 1996)

Sedan ett antal år är RUS aktiv inom Nätverket för Barnkonventionen och vår uttryckliga önskan är att Barnkonventionen ska inkorporeras i svensk lag för att barnperspektivet och barnens bästa på ett mer effektivt sätt ska slå igenom i hur våra myndigheter tillämpar föreskrifter och regler med effekter för barn och unga.

Det är mot den bakgrunden vi med eftertryck vill tillstyrka att de i promemorian framförda förslagen till förändringar av svensk lag genomförs snarast möjligt.

Även om vi alltså instämmer i att det för att vård eller annan insats ska kunna ges mot den ena vårdnadshavarens vilja bör fordras att insatsen krävs med hänsyn till barnets bästa finns i förslaget en annan nyansering som inger viss oro. I promemorian sägs att barnets vilja *bör* beaktas med hänsyn tagen till hans eller hennes ålder eller mognad.

Vår mening är att den unges egen åsikt alltid *måste*, och inte bara *bör*, beaktas med hänsyn tagen till hans eller hennes ålder eller mognad. Här stödjer vi oss inte bara på våra egna medlemmars erfarenhet utan också på artikel 12 i Barnkonventionen som säger att varje barn som är i stånd att bilda egna åsikter fritt ska få uttrycka dessa i alla frågor som rör honom eller henne.

Tydlighet och stringens i rättstillämpningen främjas också genom att detta läggs hos socialnämnd för vilkens beslut det föreligger en lättfattlig och etablerad rutin vad gäller överklaganden och processformalia m m.

För att detta nya redskap till stöd för barn och unga i praktiken ska kunna få ett positivt genomslag krävs dock en kompetent och engagerad socialtjänst där ytterligare resurser för att fördjupa kunskapen om barnperspektivet nog inte vore bortkastade pengar. Som tillsynsmyndighet för socialtjänsten äger också Socialstyrelsen ett ansvar för att följa upp att denna reform också når ända fram i att öppna upp de föräldrarelaterade låsningar som kan motverka målsättningen tidig upptäckt och tidig insats för utsatta unga. Något som, enligt vår mening, allt som oftast är A och O för att bryta en resa in i utanförskap för en ung människa.

Riksförbundet Ungdom för Social hälsa

Jönköping / Stockholm Dag som ovan

Gustav Andersson
Förbundsordförande

CC

RSMH
NSPH
HSO
SOCIALDEPARTEMENTET